

af 14de Marts 1821, der handler om Ublevering af bortrømte Værnepligtige og deserterede Soldater, kan der naturligvis ikke være Tale om, at saadanne Personer kunne tildeles ekstraordinære Hjemstedsbeviser; saadanne maa vi paa Anfordring udlevere. Jeg kan ogsaa tænke mig andre Tilfælde, hvor der ikke kunde være Tale om at tildele ekstraordinært Hjemstedsbevis, f. Ex. til Personer inde fra Hertugdømmerne, som der have nydt offentlig Fattigunderstøttelse. Jeg er ogsaa af den Mening, at man ikke bør meddele saadanne Hjemstedsbeviser til Personer, der have lidt en værdig Straf i Hertugdømmerne; men jeg mener, at, hvor saadanne særegne Omstændigheder ikke tale derimod, kunde den høitærede Minister i Genhold til § 2 i Loven af 9de Marts 1872 meddele ekstraordinære Hjemstedsbeviser. Efter den første Lov, der udkom om ekstraordinære Hjemstedsbeviser — den udkom som provisorisk Lov den 25de August 1871 — kunde der ikke være Tale om at meddele Hjemstedsbeviser til Andre end dem, der vare udvandrede i de før omtalte 6 Aar. Denne Lov blev senere forelagt Rigsdagen til Stadfæstelse, først i Folkethinget. Jeg var dengang i Folkethinget, og jeg var Medlem af det Udvalg, der drøftede dette Forslag. Udvalget var enigt om at ønske en Udvidelse af Loven, da der var mangfoldige Tilfælde, hvor vi ansaa det for humant og rigtigt at give Bedkommende ekstraordinære Hjemstedsbeviser, selv om Betingelserne i den foreløbige Lovs § 1 ikke vare opfyldte; derfor indsatte vi en ny § 2, som jeg skal tillade mig at oplæse: „Indenrigsministeriet skal, hvor særegne Omstændigheder tale derfor, være bemyndiget til at bestemme, at de ommeldte Hjemstedsbeviser skulle meddeles saadanne i de afstaaede Hertugdømmer fødte eller hjemmehørende Personer, der ere at betragte som danske Statsborgere, selv om de iøvrigt ikke falde ind under Bestemmelserne i foranstaaende Paragraf, samt at saadanne Personer, naar de her i Landet blive trængende til Fattigunderstøttelse, ikke skulle være underkastede de gjældende Regler om Udlændinges Hjemsendelse.“ Loven med denne § 2 gik ind her i dette Thing og blev vedtagen her; den fik senere kongelig Stadfæstelse, og det er den, vi have som Lov af 9de Marts 1872. Det er jo nu aldeles vist, at Personer, som ere fødte i de afstaaede Hertugdømmer før 16de November 1864, have Indfødsret i Danmark. Det staar udtrykkelig i Fredstraktaten i Wien i Slutningen af § 19, der lyder saaledes: „Alle de Personer, som have Indfødsret paa den Tid, da Udvevlingen af Ratifikationerne af denne Traktat finder Sted, bevare den faavel i Kongeriget som i Hertugdømmerne.“ Elige Personer have altsaa Indfødsret, men de have intet Hjemsted, intet Forsørgelses-hjemsted, som de kunne ty til i paakommende Tilfælde, hvis de skulde blive trængende. Jeg finder nu, at det et underligt Forhold, ja, jeg kan kalde det et komplet Misforhold, at Personer, der

have Indfødsret her i Landet, ikke have noget Hjemsted her i Landet. Jeg kan bedre forstaa, at Personer kunde have Hjemsted her i Landet, uden at have Indfødsret, skjøndt jeg ogsaa anser det for et Misforhold. Regjeringen har jo selv anset det for et uheldigt Forhold, idet den i det Forslag til Lov om det offentlige Fattigvæsen, som er forelagt Folkethinget tre Aar i Råd, nemlig 1872—73, 1873—74, og 1874—75, havde indsat en Bestemmelse i § 25, der lød saaledes: „Udlændinge vinde Forsørgelsesret her i Landet, naar de erholde Indfødsret.“ Hvis denne Bestemmelse var bleven Lov, vilde dette Misforhold have været hævet. Dette skete imidlertid ikke, og som Lovgivningen er for Eiden, kan der jo ikke raades Bod paa dette høist uheldige Forhold; der er jo i Dieblisset ikke Noget at gjøre i den Retning. Jeg skal iøvrigt henstille til den høitærede Indenrigsminister, om det ikke maatte være rigtigt, at vi fik et Lovforslag i denne Henseende, om det ikke maatte være rigtigt, at vi fik et Lovforslag i denne Henseende, om det ikke maatte være rigtigt, at vi fik et Lovforslag bygget paa Gjensidighed, thi, saaledes som Forholdene nu ere, skulle vi jo rundt omkring i alle danske Kommuner forsyne Enhver, som er hjemmehørende i Kommunen, med Hjemstedsbevis, hvori vi udtale, at vi i Krangstilfælde ville modtage Bedkommende til enhver Tid tilligemed Kone og Børn. Det er jo ikke Tilfældet her i Danmark, at vi forlange noget som helst Hjemstedsbevis af Udlændinge, der bosatte sig her; men jeg veed, at det forlanges i alle de tydske Stater saavel som i Schweiz, at, naar Folk ville bosatte sig der, skulle de præstere et saadant Hjemstedsbevis. Her i Danmark tage vi jo uden videre imod Alle og Enhver. Enhver kan komme herind og bosette sig, og naar han har været her i 5 Aar, saa har han et Forsørgelses-hjem, et Hjemsted her i Landet, medmindre han skulde være født i de afstaaede Hertugdømmer, hvor Tidsfristen jo, som bekendt, er 15 Aar. Paa dette Misforhold kan der imidlertid, som sagt, kun raades Bod ved Lovforslag. Men paa det andet Forhold, naar en Person har Indfødsret, uden at have Hjemsted, kan den høitærede Indenminister i mange Tilfælde raade Bod ved at gaa ind paa en anden Fortolkning af § 2 i Loven om ekstraordinære Hjemstedsbeviser end den, han hidtil har fulgt. Kan han efter min Mening ikke alene gjøre det, men jeg mener endogsaa, at han efter den nævnte Lovs § 2 maa finde sig forpligtet til at gjøre det. Det hedder jo nemlig i Slutningen af den tidnævnte § 2: „at saadanne Personer, naar de her i Landet blive trængende til Fattigunderstøttelse, ikke skulde være undergivne de gjældende Regler om Udlændinges Hjemsendelse“; de skulle altsaa ikke hjemsendes som andre Udlændinge. Iøvrigt tror jeg nu slet ikke, at Personer, fødte i de afstaaede Hertugdømmer før den 16de November 1864, kunne udvises af Danmark. Der gives i alt Fald Domme i saa Henseende, affagte